

TİM

TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

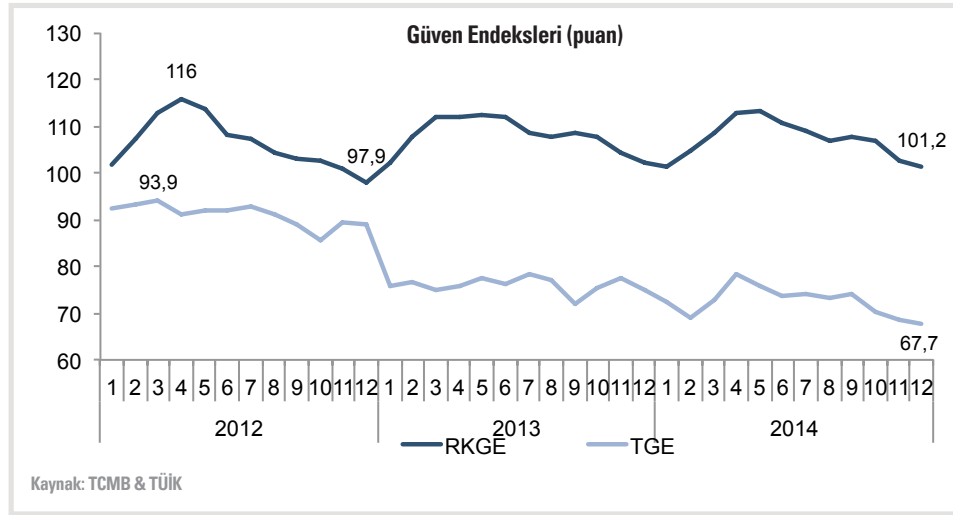
BÜYÜMENİN ÖNCÜ GÖSTERGELERİ: GÜVEN ENDEKSLERİ

2014 Kasım ayında 102,7 puan düzeyinde gerçekleşen Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE), Aralık ayında 101,2 puan seviyesine geriledi. RKGE'de görülen aylık düşüşte mevsimsel etkiler rol oynarken, genel gidişat, mevcut duruma ait stok ve siparişler, gelecek 3 aya dair üretim ve istihdam ile sabit sermaye yatırımları beklentilerindeki

aşşağı yönlü hareketler etkili oldu. Son 3 aya dair siparişler ile gelecek 3 aya ilişkin ihracat beklentileri ise, bu dönemde endeksi olumlu etkiledi.

Öte yandan Kasım ayında 68,7 puan değerinde gerçekleşen Tüketici Güven Endeksi (TGE), Aralık'ta düşüş eğilimini sürdürerek 67,7 puan seviyesine geriledi. Yılın böylelikle en düşük

düzeyini kaydeden endeksin %1,3 oranında azalmasında, gelecek 12 aylık döneme dair tasarruf etme ihtimalindeki ve işsiz sayısı beklentilerindeki, sırasıyla %7 ve %4,9 oranlarındaki düşüşler etkili oldu. Genel ekonomik durum ve hanenin maddi durum beklentisindeki sırasıyla %1,4 ve %0,3 oranlarındaki yükselişler ise, endeksi yukarı yönlü etkiledi.

Reel Kesim Güven
Endeksi 101,2
Puan Kaydetti

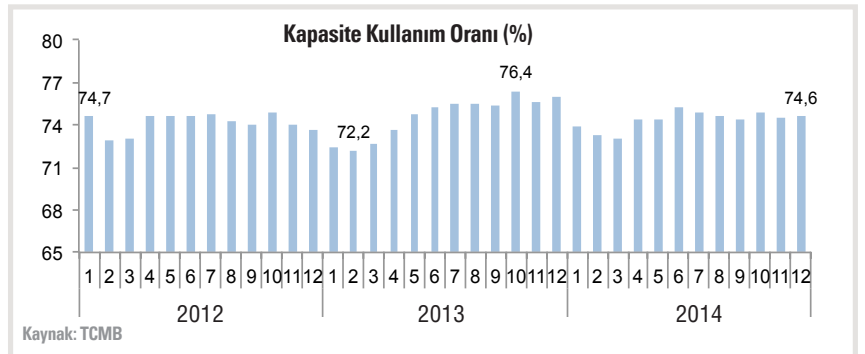

Tüketici Güveni
Yılı Düşüşle
Kapadı

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi Üretim Endeksi, 2014 Kasım ayında takvim etkilerinden arındırılmış olarak yıllık %0,7 artış kaydetti. Endeksin bu performansını, enerji ve dayanıksız tüketim mali imalatı grupları olumlu, diğer gruplar ise aşşağı yönlü etkilendi. Kasım ayında 0,4 puan düşüşle %74,5 seviyesine gerileyen İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO) ise Aralık ayında yukarı yönlü hareket etti. Bir önceki aya göre 0,1 artış kaydeden KKO, böylece yılı %74,6 düzeyinde kapadı. Mevsimsel etkilerden arındırılmış oran ise, 0,4 puan artışla %74,4 oldu. Oran, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 1,4 puan düşüş kaydetti. Oranın Aralık ayı performansına, ara mallar ve yatırım malları gruplarının olumlu katkı verdiği gözlenirken, yılın son çeyreğinde KKO, ortalama %74,7 olarak gerçekleşti.

Kapasite Kullanım
Oranı Yılı %74,6
Düzeyinde Tamamlandı

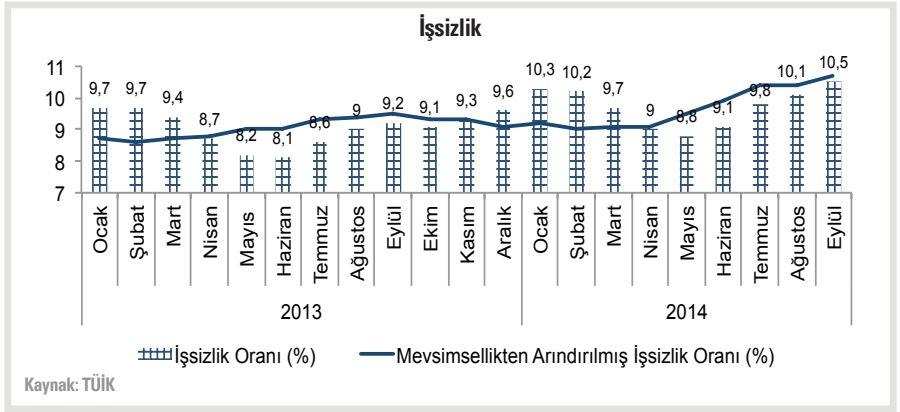

Sanayi Üretimi
Temposunu
Düşürdü

İŞGÜCÜ PİYASALARI

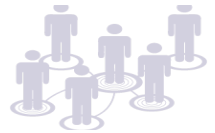
Ağustos ayında %10,1 olarak gerçekleşen işsizlik oranı, Eylül'de %10,5 seviyesine yükseldi. Oran önceki yılın aynı dönemine göre 0,9 puan artarken, erkeklerde %9,1, kadınlarda ise %13,6 olarak kaydedildi. Bununla birlikte, mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranında da, bu dönemde artış gözlemlendi. Öte yandan veriler, Eylül döneminde istihdam oranının %45,8'e gerilerken, işgücüne katılım oranının ise %51,1 seviyesinde gerçekleştiğini gösterdi. Bu bağlamda işgücüne katılım, işsizlik oranındaki artışı tetiklemeye devam ederken, erkeklerde %71,7, kadınlarda ise %31,1 oranında gerçekleşti. Eylül ayında, genç işsizlik oranının %19,1, tarım dışı işsizlik oranının ise, %12,7 düzeyine yükseldiği de gözlemlendi.

İşsizlik Oranı Yükselişini Eylül'de de Sürdürdü

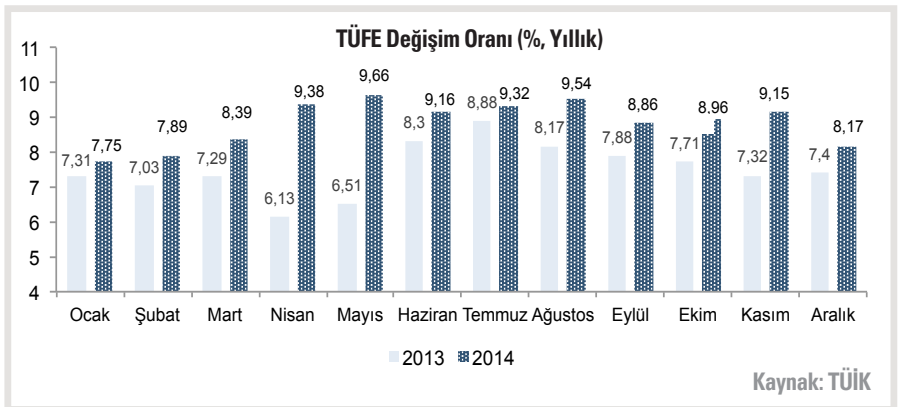
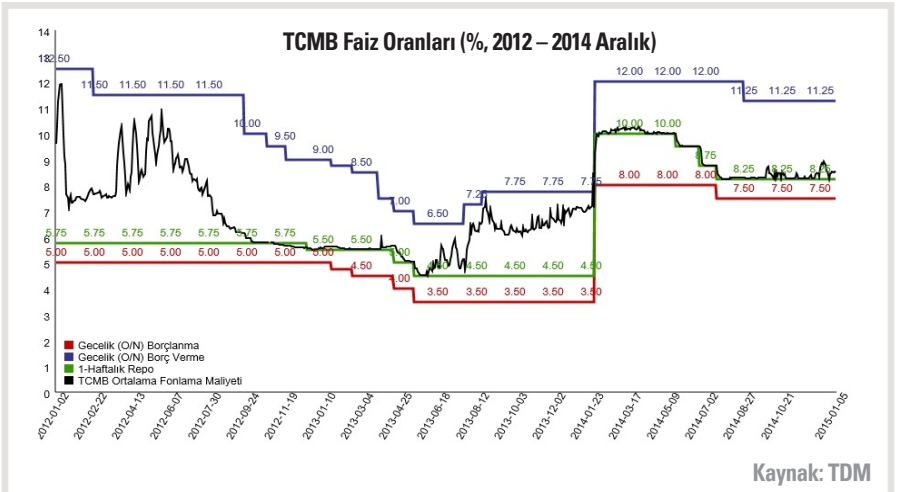
İşgücüne Katılım Oranı %51,1 Oldu

PARA POLİTİKASI ve ENFLASYON

Para Politikası Kurulu, 24 Aralık 2014 tarihli toplantısında, makroihtiyati önlemlerin ve para politikasındaki sıkı duruşun etkisiyle, kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyrettiğini ve çekirdek enflasyon eğiliminde olumlu gelişmelerin gözlemlendiğini belirtti. Kurul, toplantıda tüm ilgili faiz oranlarını sabit tutma kararı alırken, enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve enflasyonu etkileyen diğer unsurların yakından izleneceğini ve enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar getiri eğrisini yataya yakın tutmak suretiyle, para politikasındaki sıkı duruşun sürdürüleceğini yineledi. TCMB ayrıca, 3 Ocak 2015 tarihinde, finansal istikrarı desteklemek amacıyla bankaların ve finansman şirketlerinin yabancı para cinsinden yükümlülüklerinin zorunlu karşılık oranlarını, çekirdek dışı yükümlülüklerde vadelerin uzamasını teşvik edici yönde değiştirme kararı aldı.

Enflasyon ise, yılın son ayında aşağı yönlü hareket etti. Bu dönemde bir önceki yılın aynı ayına göre %8,17 artan Tüketici Fiyatları Endeksi'nde (TÜFE), önceki aylarda olduğu gibi, yine gıda fiyatlarındaki artışın ağırlıklı etkisi görüldü. Yıllık bazda sırasıyla %12,73 ve %13,98 oranlarında yükselen gıda ve alkolsüz içecekler ile lokanta ve oteller fiyatları, söz konusu enflasyon oranının 4 puanlık bölümünü oluşturdu. Bununla birlikte, %6,83 oranında artan konut fiyatları da, yıllık enflasyonu yukarı yönlü etkileyen önemli bir kalem oldu. Öte yandan Kasım ayına göre %0,44 oranında gerileyen TÜFE'nin Aralık ayındaki aylık düşüşünde, ulaştırma ile giyim ve ayakkabı, sırasıyla %1,78 ve %3,71'lik fiyat düşüşleri ile etkili oldu.

Faizler Sabit Kaldı, Zorunlu Karşılık Oranları Arttı

Enflasyon Yılın Son Ayında Aşağı Yönlü Hareket Etti

İHRACATTAKİ GELİŐMELER

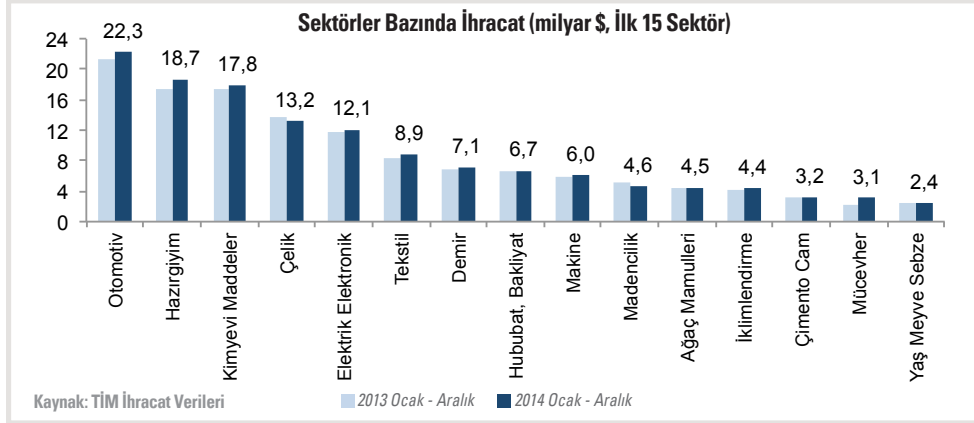
TİM verilerine göre, Aralık ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %1,1 oranında artarak 13,1 milyar dolar oldu. Aralık ayında en çok ihracat yapan sektör 1,8 milyar dolarla otomotiv olurken, bunu her biri 1,4

milyar dolarlık ihracatla, kimyevi maddeler ve mamuller ile hazır giyim ve konfeksiyon sektörleri takip etti. Bu dönemde otomotiv ihracatı %1,5 oranında yıllık artış kaydederken, kimya ve hazır giyim sektörleri ise sırasıyla %10,6 ve %3,5

oranlarında daralma sergiledi. Öte yandan, Aralık ayı ihracat sıralamasında 4. sırada yer alan çelik sektörü ihracatı değişim göstermezken, 5.liğe sahip olan elektronik sektöründe ise %3,1 oranında büyüme gerçekleşti. 6. sıradaki

tekstil sektörünün ise, %1,9 seviyesinde bir ihracat artışına imza attığı gözlemlendi. Bu dönemde sektörler genelinde en güçlü performans, yıllık %106,3 artış ile mücevher sektöründe, en keskin düşüş ise, ihracatı %33 oranında gerileyen deri ve mamulleri sektöründe görüldü.

Bu doğrultuda, Aralık ayında yıllık ihracat gelişim hızına en olumlu katkıyı 1,5 yüzde puanla mücevher sektörü yaptı. Artışa, fındık sektörü de 1,2 puanlık bir destek verdi. İlgili dönemde toplam ihracat gelişim oranını aşağı yönlü etkileyen sektörlerin başında ise, kimyevi maddeler ve mamuller geldi. Sektör, yılın son ayındaki %10,6 oranındaki ihracat düşüşüyle Türkiye'nin yıllık ihracat hızını 1,3 puan olumsuz etkiledi. 2014 yılı genelinde ise, mal ihracatı %4 oranında artarak 151,3 milyar dolar oldu. Yılın en yüksek değerde ihracat yapan sektörleri ise, sırasıyla, otomotiv, hazır giyim ve kimyevi maddeler ve mamuller oldu.

İhracat 2014 Yılında %4 Büyüdü

Yılın İhracat Şampiyonu Otomotiv Oldu

İhracata En Büyük Katkı Yine Mücevherden Geldi

ÜLKELER VE İLLER BAZINDA İHRACAT

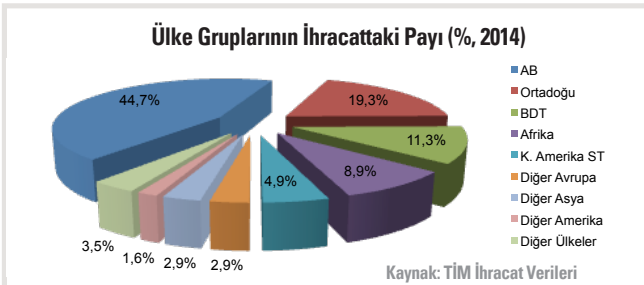
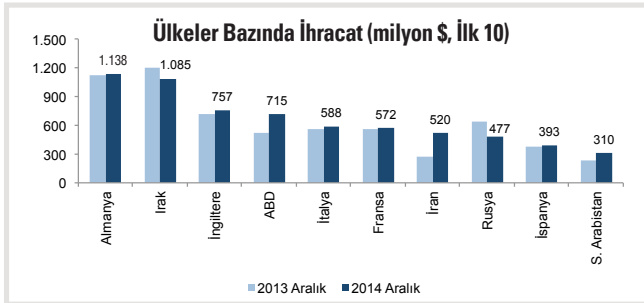
TİM verilerine göre, 2014 Aralık ayında en çok ihracat yapılan ilk 5 ülke, Almanya, Irak, İngiltere, ABD ve İtalya oldu. Bu dönemde Almanya'ya yapılan mal ihracatı, bir önceki yılın aynı ayına göre %1 artarken, İngiltere pazarında ise %6 oranında bir büyüme kaydedildi. Yılın

ikinci yarısında gerileyen Irak ihracatında ise, daralma hızı Aralık ayında yavaşlayarak %9,8 oldu. 2014'ün atak yapan pazarlarından ABD'deki hızlı tempo ise devam ediyor. ABD'ye ihracat Aralık ayında %35,5 artarak, sıralamada 4.lüğü elde etti. Aynı dönemde İtalya'ya yapılan ih-

racat %4,9 artarken, Fransa pazarı ise %2 büyüme yaşadı. Öte yandan, son dönemde güçlü ihracat artışının sürdüğü İran pazarında, Aralık ayında %92,2 oranında bir büyüme gerçekleşti. Bununla birlikte, 2014 yılı genelinde, Türkiye'nin ihracat pastasında en büyük dilimlere sahip pazarlar, sırasıyla %9,8, %7,1 ve %6,4'lük paylarla Almanya, Irak ve İngiltere oldu. Ülke grupları bağlamında ise, 2014 yılında AB ülkeleri, geçen yılın aynı dönemine göre 2,1 puanlık artışla Türkiye'nin ihracatında %44,7'lik bir paya sahip oldu. Bu dönemde ülke grupları arasında 2. sırada gelen Ortadoğu da, payını 0,4 puan artırarak %19,3'e yükseltti. Buna karşılık, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve Afrika ülkelerinin payları sırasıyla 1,2 ve 0,8 puan daralma kaydetti. 2014 yılında Kuzey Amerika ve diğer

Avrupa ülkelerine yapılan ihracatın payı bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla 0,5 ve 0,1 puanlık artış kaydederken, diğer Amerika ve diğer Asya pazarlarında dilim daralmaları yaşandı.

En çok ihracat yapan iller arasında ise, Aralık ayında ilk sırayı yine İstanbul alırken, Bursa yeniden 2.liğe yükseldi. İstanbul ve Bursa bu dönemde sırasıyla 5,94 ve 1,02 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirirken, Kocaeli ise 0,99 milyar dolarla 3. sırada yer aldı. Sıralamada 4.lüğü 0,74 milyar dolarla İzmir, 5.liği ise 0,69 milyar dolarla Ankara aldı. 6. sıradaki Gaziantep ise, bu dönemde 0,62 milyar dolarlık ihracat kaydetti. Öte yandan, Aralık ayında önde gelen ilk 10 ihracatçı il arasında en iyi performansı, %7,1 oranındaki ihracat artışıyla Manisa gösterdi.

2014 Yılında Lider Pazar Yine Almanya Oldu

2014 İhracatının %44,7'sini AB Pazarı Sırladı

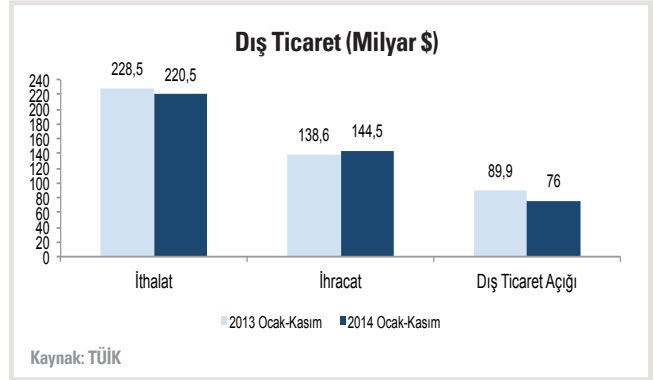
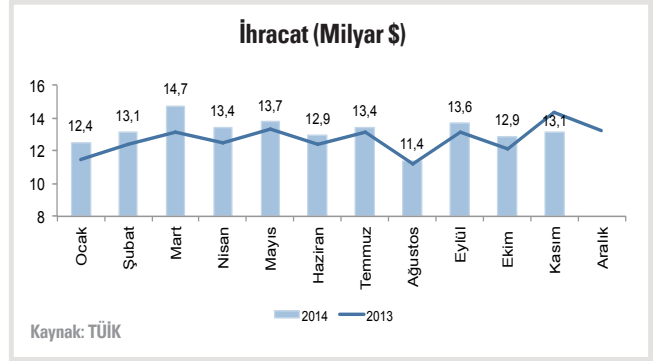
Irak Pazarında Kan Kaybı Yavaşlıyor

DIŞ TİCARET DENGESİ

TÜİK verilerine göre, Kasım ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre %7,5 oranında azalarak 13,1 milyar dolar oldu. Bu dönemde en yüksek değerinde ihracat gerçekleştiren ilk iki fasıl, sırasıyla %11,2 ve %12,6 oranlarında yıllık düşüş kaydeden motorlu kara taşıtları ve makineler oldu. %9 ihracat daralması gerçekleştiren örme giyim Kasım ayında 3. sırada yer alırken, 4.lüğü ise %11,4 düşüş kaydeden elektronik aldı. Öte yandan, bu dönemde yıllık toplam ihracat gelişimine en büyük puan katkısını 1,1 puanla kıymetli metaller ve taşlar yaparken, ulusal ihracat hızını en olumsuz etkileyen fasıllar ise, sırasıyla motorlu kara taşıtları, demir-çelik ve makine oldu. Kasım ayında ihracatın düşüş kaydetmesinde, işgünü eksikliği kaynaklı takvim etkileri de gözlemlendi. İthalat ise Kasım ayında yıllık bazda %0,2 oranında bir artış sergileyerek, 21,5 milyar dolar oldu. Bu dönemde en yüksek değerinde

ithalat yapan fasıllar, sırasıyla mineral yakıtlar ve yağlar, makineler ve kıymetli taşlar ve metaller oldu. İthalat, söz konusu fasılların ilk ikisinde sırasıyla yıllık %6,3 ve %3,7 azalırken, kıymetli taşlar ve metallerde ise %106,3 oranında arttı. Kasım ayında ithalatın gelişim hızına en büyük katkı, kıymetli taşlar ve metaller faslından gelirken, aşağı yönlü destek veren grupların başında ise mineral yakıtlar ve yağlar ile elektronik yer aldı.

Bu veriler doğrultusunda, dış ticaret açığı Kasım ayında yıllık %15,3 oranında bir artışla 8,3 milyar dolar oldu. Söz konusu dönemde ihracatın ithalata karşılama oranı da, önceki yılın aynı dönemine göre 5,1 puan artarak %66,3 seviyesinde gerçekleşti. Öte yandan, yılın ilk 11 ayında ihracatın %4,2 artarken, ithalatın %3,5 azalması sonucu, dış ticaret açığı yıllık bazda %15,5 gerileyerek 76 milyar dolar oldu. Ocak-Kasım döneminde ihracatın ithalata karşılama oranı ise, 2013 yılındaki %60,7 seviyesinden %65,5'a yükseldi.

Dış Ticaret Açığı İlk 11 Ayda %15,5 Azaldı

Kasım İhracatında Takvim Etkileri Gözlemlendi

İthalatta Altın Etkileri Dikkat Çekti

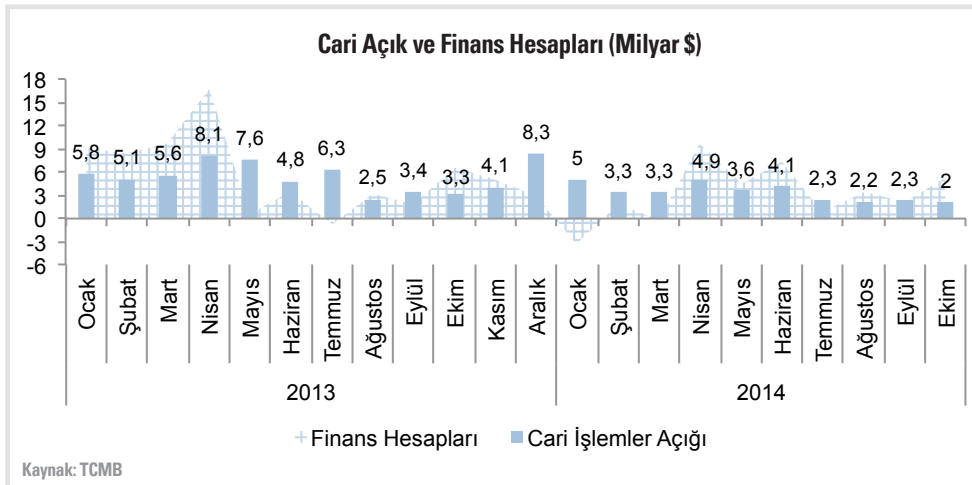
ÖDEMELER DENGESİ

Cari işlemler açığı Ekim ayında 2 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ekim ayı cari işlemler hesabı, mal ve birincil yatırım kaynakları dengelerindeki sırasıyla 4,7 ve 0,7 milyar dolarlık açıklarla aşağı yönlü hareket eder-

ken, hizmetler dengesindeki 3,2 milyar dolarlık fazladan olumlu etkilendi. Ocak-Ekim döneminde ise, cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %36,8 gerileme kaydederek 33,1 milyar dolar oldu. Altın hariç cari açık da, bu

dönemde %25,7 oranında bir daralma sergiledi. Ödemeler dengesinin finansman kısmında ise, Ekim ayında güçlenme gözlemlendi. Bu dönemde 5,4 milyar seviyesinde kaydedilen finans hesaplarına, özellikle borç senetleri yü-

kümlülükleri ile diğer yatırımlar kalemindeki varlıkların katkı verdiği görüldü. Ekim ayında net hata ve noksan kalemi -1,9 milyar dolar olarak gerçekleşirken, TCMB rezervlerine ise 1,5 milyar dolar giriş kaydedildi.

Cari Açık 2014'ün İlk 10 Ayında %36,8 Geriledi

Finans Hesapları Ekim Ayında Güçlendi

AVRUPA EKONOMİSİ

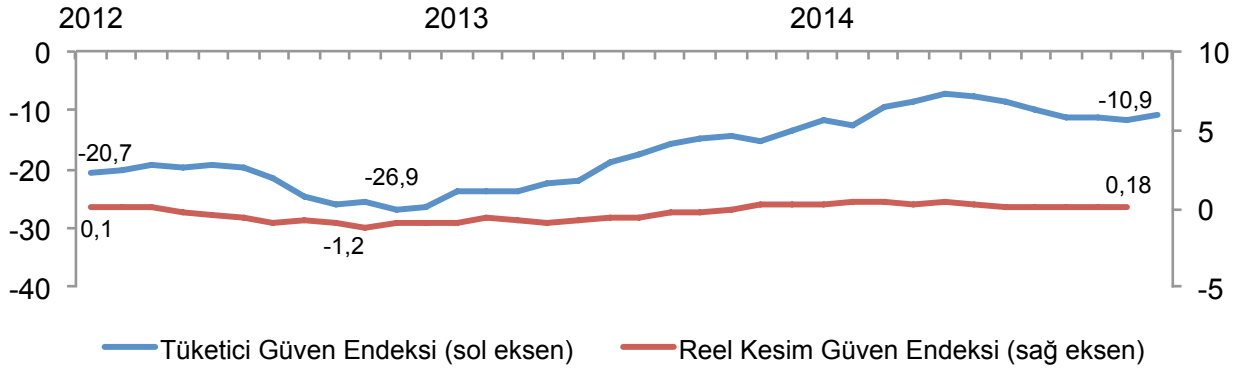
2014 yılının 3. çeyreğinde %0,8 oranında büyüme kaydeden Avrupa ekonomisine dair son çeyrek verileri gelmeye devam ediyor. Bu çerçevede, Eylül ayında hız

%0,2 düzeyinde aşağı yönlü revize edilen Euro Bölgesi sanayi üretimi, Ekim'de %0,7 artış kaydederek son çeyreğe hafif bir toparlanmayla girdi. Buna paralel bir şekilde, reel kesim güveninden

de göreceli bir toparlanma göze çarpıyor. Ekim ayında 0,06 puana yükselen endeks, Kasım'da ise 0,18 puan değerinde gerçekleşti. Tüketici beklentileri ise, halen kötümser seyretmekle birlikte,

bir miktar iyileşme belirtisi gösteriyor. Kasım ayında -11,5 puan olan tüketici güven endeksi, yılın son ayında -10,9 puan düzeyine yükseldi. En son Ekim ayına dair açıklanan işsizlik verisi ise, %11,5

Euro Bölgesi Güven Endeksleri (puan)

Kaynak: TradingEconomics

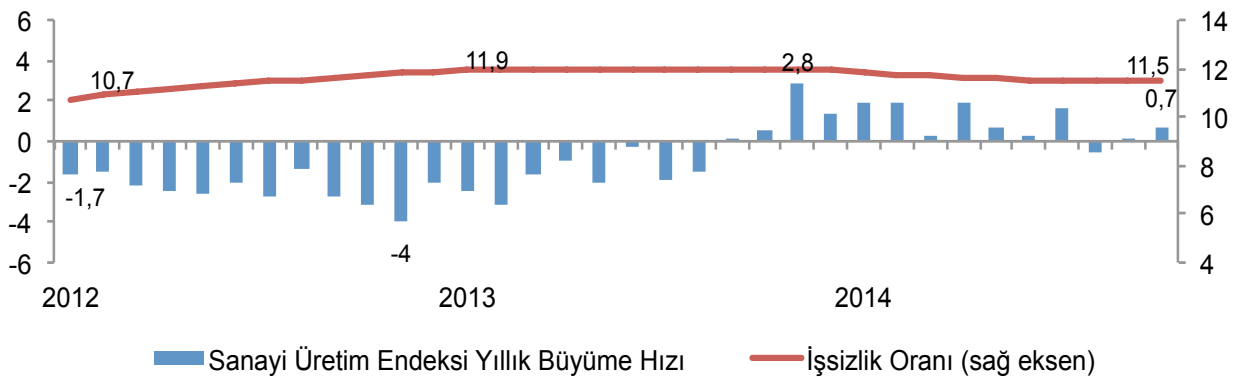
seviyesinde yerini korudu. Öte yandan, Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) kararlarında temel etkenlerden biri olan tüke-

tici enflasyonu, düşük seviyelerde direnmeye devam ediyor. Kasım ayında %0,3 olarak gerçekleşen oran, deflasyon endişelerini

beraberinde getirmekle birlikte, AMB bu riskin sınırlı olduğunu belirtiyor. Bununla beraber AMB, enflasyonun çok uzun süre düşük

kalması halinde kendisine verilen görevi yerine getirmek için harekete geçeceğinin de sinyallerini veriyor.

Euro Bölgesi'nde Sanayi ve İşsizlik (%)

Kaynak: TradingEconomics

Euro Bölgesi
Güveninde Hafif
Toparlanma Var

Bölgede Sanayi
Üretimi %0,7 Arttı

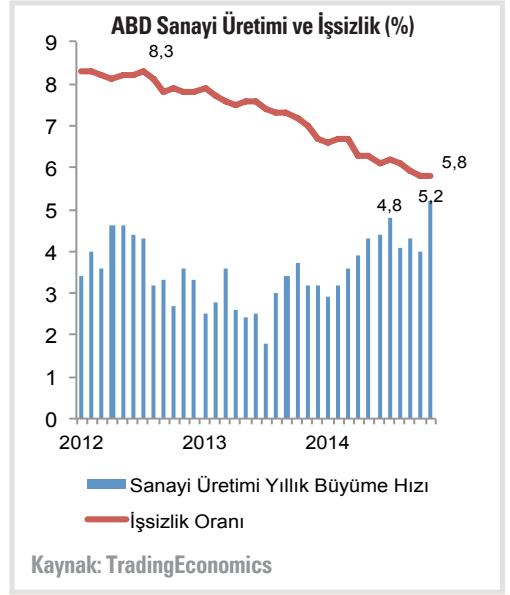
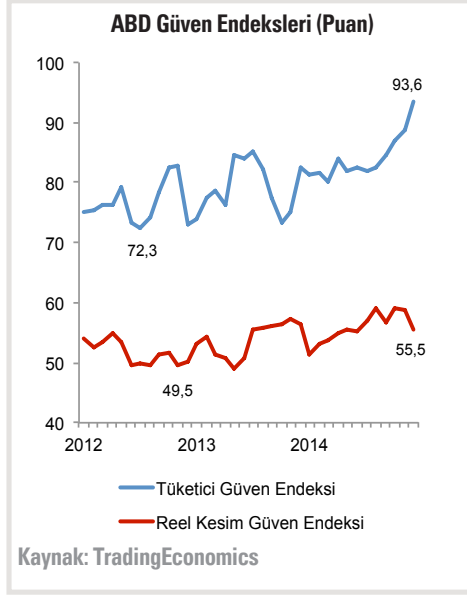

Avrupa Merkez
Bankası Yeniden
Harekete Geçebilir

ABD EKONOMİSİ

2014 3. çeyrek yıllık büyüme oranını %2,7'ye yukarı yönlü revize eden ABD ekonomisi, yılın son çeyreğinde de sanayi üretiminde rekor kırdı. Kasım ayında %5,2 oranında yıllık büyüme kaydeden sanayi üretimi, böylece 2010'dan bu yana en yüksek gelişimi sergilemiş oldu. Tüketici güveninde son aylarda gözlenen yükseliş Aralık ayında da sürerken, bu dönemde reel kesim güvenindeki düşüş ise devam etti. Öte yandan enflasyon düşük seyrini koruyor. Ekim ayında %1,7 olarak gerçekleşen tüketici enflasyonu, Kasım ayında %1,3'e geriledi. FED ise yaptığı son açıklamalarda, faiz kararında, verilerin takip edilmeyle devam edileceği ve sabırlı olunacağı mesajını verdi.

ABD Sanayi Üretimi Rekor Artış Kaydetti

Enflasyon %1,3'e Geriledi

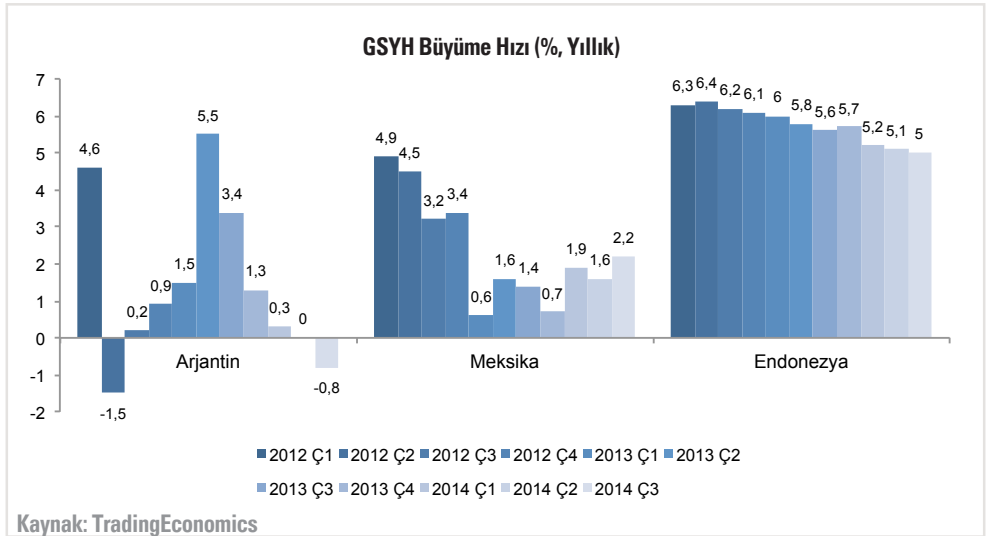
FED Sabırlı Olacak

YÜKSELEN EKONOMİLER

Gelişmekte

olan ekonomilere ait 3. çeyrek büyüme verileri büyük ölçüde açıklandı. Bu bağlamda, 2. çeyrekte durağanlaşarak yıllık %0 gelişim sergileyen Arjantin ekonomisi, 3. çeyrekte %0,8 oranında daralma kaydetti. Arjantin'in söz konusu GSYH düşüşünde, 2. çeyrekte de gözlenen, özel tüketim, yatırımlar ve ihracat kalemlerindeki aşağı yönlü hareketler rol oynadı. Arjantin ilgili dönemde tarım ve finans başta olmak üzere belli başlı sektörlerde büyüme gerçekleştirerek beraber, ticaret ve üretim alanlarındaki daralmalardan olumsuz etkilendi. Latin Amerika'nın önde gelen bir diğer ekonomisi Meksika ise, beklentilerin üzerinde bir performansla yıllık %1,6 oranında GSYH artışı kaydettiği 2. çeyreğin ardından temposunu düşürmeden yoluna devam etti. Bu bağlamda, yılın 3. çeyreğinde %2,2 büyüme kaydeden Meksika ekonomisinin hızlanmasında, sanayi üretiminin %2

seviyesine yükselen büyümesi etkili oldu. Ekonomideki gelişim, tarım ve inşaat sektörleri tarafından da önemli ölçüde desteklenirken, hizmetler sektörü kapsamında özellikle ticaret, rekor büyümesiyle dikkat çekti. Öte yandan, 2014 yılının 2. çeyreğinde %5,1 oranında büyüyen Endonezya ekonomisi, 3. çeyrekte %5'lik bir hıza imza

attı. Ekonominin 2009'dan bu yana en düşük gelişim hızını yansıtan oranı, önceki çeyreklerde olduğu gibi, özel tüketim ve yatırım harcamalarındaki artışlar olumlu yönde destekledi. 2. çeyrekte düşüşe geçen ihracatın ise, 3. çeyrekte de bu eğilimi koruduğu görüldü. Bununla birlikte, Endonezya'da kamu harcamaları bu dönemde yeniden artışa geçti.

Meksika Temposunu Artırdı

Arjantin Ekonomisi 3. Çeyrekte Daraldı

Endonezya %5 Oranında Büyüdü

